

บทที่ 5

บทสรุป

จากการศึกษานวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 จะเห็นได้ว่านวนิยายที่ประพันธ์ขึ้นระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 มีการขยายตัวค่านิยมเป็นอย่างมาก เกิดนักประพันธ์นามปากกาใหม่ ๆ จำนวนมาก นวนิยายส่วนใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องความรัก ส่วนนวนิยายแนวอื่น ๆ ได้แก่ แนวต่อสู้โลดโผน แนวชีวิตครอบครัว แนวสะท้อนสังคม และแนวสยองขวัญมีอยู่ไม่มากนัก

แนวคิดในนวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 ที่ผู้วิจัยพบส่วนใหญ่เป็นแนวคิดเรื่องความรัก และแนวคิดเรื่องชีวิต ส่วนแนวคิดเรื่องครอบครัว แนวคิดเรื่องผู้หญิง และแนวคิดด้านสังคมปรากฏบ้างเล็กน้อย

แนวคิดเรื่องความรัก นักประพันธ์มักจะเชิดชูคุณค่าของความรักว่าเป็นสิ่งสูงส่งเหนือกว่าเงินตราหรือรูปร่างหน้าตา ความรักจึงเป็นอารมณ์ความรู้สึกที่ถึงยามหากมีอยู่ในจิตใจของผู้ใดแล้ว ผู้นั้นจะประสบความสุขในชีวิต แต่ความรักของคนเรานั้นมิใช่ว่าจะประสบความสุขสมหวังเสมอไป บางครั้งเมื่อจำต้องเลือกระหว่างกับคุณธรรมไม่ว่าจะเป็นคุณธรรมข้อใดก็ตาม นักประพันธ์จะมีทัศนะว่าคุณธรรมนั้นยิ่งใหญ่เหนือความรัก ซึ่งเป็นเพียงความต้องการส่วนตน

แนวคิดเรื่องชีวิต เป็นแนวคิดที่พบมากอีกแนวคิดหนึ่งในนวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 ในระดับแรก นักประพันธ์จะเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการดำเนินชีวิตตามครรลองที่ถูกสั่งได้แก่ การยึดความสุขุมรอบคอบและสมถะเป็นหลัก ในระดับที่สอง นักประพันธ์จะชี้ให้เห็นคุณค่าที่แท้จริงของมนุษย์ซึ่งอยู่ที่ความดีงาม มิใช่อยู่ที่ฐานะหรือวงศ์ตระกูล ในระดับที่สาม นักประพันธ์พยายามชี้ให้เห็นธรรมชาติของความเป็นมนุษย์ว่าเต็มไปด้วยการทำลายล้างมากกว่าการสร้างสรรค์ ในบรรดานวนิยายที่เสนอแนวคิดเรื่องชีวิตนั้น นักประพันธ์ส่วนใหญ่นิยมเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับชีวิตในระดับแรกและระดับที่สอง ส่วนระดับที่สามนั้นมีเพียงเล็กน้อย

แนวคิดเรื่องครอบครัวในนวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 ผู้ประพันธ์ จะเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้ชีวิตครอบครัวประสบความล้มเหลว สาัมภรรยาต้องหย่าร้างกัน ตลอดจนของว่างระหว่างบิคารมารคาและบุตร ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางใจกับบุตร

แนวคิดเรื่องผู้หญิง นักประพันธ์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้หญิงตาม ค่านิยมดั้งเดิม ได้แก่ คุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่ความเป็นกุลสตรีและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่จะ สร้างความพึงพอใจให้ผู้ชาย ตลอดจนชี้ให้เห็นว่าผู้หญิงเป็นเพศอ่อนแอ ช่วยตัวเองไม่ได้ จำต้องได้รับการทะนุถนอมปกป้องจากผู้ชาย

แนวคิดด้านสังคม เป็นแนวคิดที่พบไม่มากนักในนวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 แต่มีลักษณะที่หลากหลายพอสมควร ได้แก่ แนวคิดด้านค่านิยม แนวคิดเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงฐานะทางชนชั้น แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม แนวคิดเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามอุดมคติของนักประพันธ์ และแนวคิดเกี่ยวกับสังคมต่างแดน โดยแนวคิดด้านสังคมประการแรกคือแนวคิดด้านค่านิยม นักประพันธ์จะเสนอทัศนะเกี่ยวกับเรื่อง การ แต่งงานแบบคลุมถุงชน แนวคิดด้านสังคมประการที่สองคือแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงฐานะทางชนชั้น จะกล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชนชั้นผู้ดี ทั้งในแง่ฐานะ เศรษฐกิจและสภาพจิตใจ แนวคิดด้านสังคมประการที่สามคือแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคม จะสะท้อนปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในเมืองหลวงเป็นสำคัญ นอกจากนั้นยังเสนอปัญหาความ บกพร่องของกลไกของรัฐที่ทำให้สังคมไม่อาจพัฒนาไปได้ แนวคิดด้านสังคมประการที่สี่ คือแนวคิดเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามอุดมคติของนักประพันธ์ จะเน้นความสามารถ ของบุคคลเพียงคนเดียวในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในระคับท้องถิ่นและระดับชาติ ส่วน แนวคิดด้านสังคมประการสุดท้าย คือ แนวคิดเกี่ยวกับสังคมต่างแดนจะสะท้อนภาพสังคม-ต่างแดนใน 2 แห่งมุมได้แก่ สะท้อนสังคมป่าของต่างแดน และสะท้อนสังคมเมืองของ ต่างแดน

เมื่อพิจารณาแนวคิดที่ปรากฏในนวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 ผู้วิจัย พบว่า เป็นแนวคิดที่มีแนวโน้มให้ความสำคัญต่อคุณค่าทางใจเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะเห็นได้ จากแนวคิดหลายประการได้แก่ แนวคิดเรื่องความรักที่เน้นความรักอยู่เหนือวัตถุธรรม ภายนอก แนวคิดเรื่องชีวิตที่เน้นการดำเนินชีวิตที่ตั้งอยู่ในความสุขุม อคทน ขยันขันแข็ง

และสมณะ ตลอดจนแนวคิดเรื่องชีวิตที่เสนอให้ตัดสินคุณค่าของมนุษย์โดยการพิจารณาความดีงามของบุคคลนั้นเหนือทรัพย์สินสมบัติหรือวงศ์ตระกูล แนวโน้มประการที่สองคือ เป็นแนวคิดที่อนุรักษ์หรือประนีประนอมค่านิยมแบบดั้งเดิมและค่านิยมแบบใหม่เข้าด้วยกัน ซึ่งจะเห็นได้จากแนวคิดเรื่องผู้หญิงที่เสนอให้ประเมินค่าของผู้หญิงตามค่านิยมแบบดั้งเดิมเป็นสำคัญ แนวคิดด้านสังคมที่แสดงปฏิกิริยาไม่เห็นด้วยกับค่านิยมการแต่งงานแบบคลุมถุงชน แต่ในที่สุดก็ลงเอยด้วยการยอมรับค่านิยมดังกล่าว และแนวคิดด้านสังคมที่สะท้อนภาพความตกต่ำของชนชั้นผู้ดี แต่ในที่สุดชนชั้นผู้ดีนั้นสามารถยกฐานะตนเองให้พ้นตัวอีกครั้งหนึ่ง แนวโน้มประการที่สามคือความพยายามให้ความสำคัญต่อบุคคลเพียงคนเดียวในการแก้ปัญหาสังคมโดยไม่มีระบบหรือขั้นตอนในการแก้ปัญหาที่ชัดเจนนอกจากความสามารถส่วนบุคคล ซึ่งจะเห็นได้จากแนวคิดเรื่องการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามอุดมคติของนักประพันธ์ มีนวนิยายจำนวนไม่มากนักที่นักประพันธ์มีเจตนาที่จะเสนอปัญหาทางประการ เช่น ปัญหาภายในครอบครัว หรือปัญหาดังกล่าว

ในด้านวิธีการเสนอแนวคิดในนวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 ผู้วิจัยพบว่า มี 3 วิธีได้แก่ การเสนอแนวคิดโดยผ่านตัวละคร การเสนอแนวคิดโดยผ่านโครงเรื่อง และการเสนอแนวคิดโดยผ่านตัวละครและโครงเรื่องประกอบกัน การเสนอแนวคิดทั้ง 3 วิธีนี้ไม่สามารถประเมินค่าอย่างแน่ชัดว่าวิธีใดเด่นที่สุด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางการประพันธ์ของนักประพันธ์แต่ละคนว่าสามารถนำเรื่องไปสู่แนวคิดสำคัญด้วยวิธีการทั้งสามนี้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด

ข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาองค์ประกอบด้านแนวคิดและวิธีการเสนอแนวคิดในนวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 เพียงประการเดียว ผู้วิจัยจึงใคร่ขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาลักษณะตัวละครและวิธีการประพันธ์ในนวนิยายระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 เพื่อให้การศึกษานวนิยายไทยระหว่าง พ.ศ. 2501-2506 มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษานวนิยายหลังจาก พ.ศ. 2506 เพื่อให้การศึกษาวรรณกรรมปัจจุบัน โดยเฉพาะนวนิยายมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น